

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК ІІ. Ч. 134. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, четвер, 13-го липня 1944.

№. 134 NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, July 13, 1944.

VOL. II

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свободи“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

РУЗВЕЛТ ГОДИТЬСЯ КАНДИДУВАТИ ВЧЕТВЕРТЕ НА ПРЕЗИДЕНТА

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт заявив: „Коли конвенція назначить мене кандидатом на президента, я прийму. Коли нарід мене вибере, я стану на службу“. Цю заяву помістив президент у листі, висланім до президента Краєвого Демократичного Комітету Роберта Е. Ганегана. Ганеган повідомив президента, що більшість делегатів на конвенцію Демократичної Партії дістала інструкції голосувати на Рузвелта при виборі кандидата на президента. Конвенція розпочинається в понеділок 17. липня.

Дальші аргументи, подані Рузвелтом в листі до Ганегана такі: „Кожен з наших синів, що служив у теперішній війні, має своїх вищих офіцерів, від яких дістає накази. Президент є начальним командантом і він теж має вищих офіцерів, а ними є нарід Злучених Держав. Я прийму й буду справувати свій уряд, але я не буду кандидувати, як це звичайно говориться в партійних політичних відносинах. Одначе, як нарід накаже мені отасти даліше на становищі та у війні, я маю так само мало права відмовитися, як вояк не має права лишити свій пост у боєвій лінії.“

Приймаючи обов'язок кандидувати, президент покінчив із довгим вичікуванням в справі його четвертої кандидатури. Одначе він не сказав нічого про кандидатуру Генрія А. Волеса на віцепрезидента.

І ДЮІ „НЕМИНУЧИЙ“ КАНДИДАТ.

ОЛБЕНІ (Нью Йорк). — Конгресменка Клер Бут Лус з Конетикат, відвідала ньюйорського губернатора Тамеса Е. Дюїя і розмовляла з ним три години в товаристві інших визначних републиканців. Після конференції вона сказала газетарям: „Президент Рузвелт може бути незаступним чоловіком для демократів, але Дюї є неминучим для Републіканської Партії“. Своєю оцінку про особистість Дюїя висловила Лус такими словами: „Від часу моєї стрічі з президентом Рузвелтом я не стрінула такого талановитого, мудрого й далековидючого політика. Дюї зробив на мене величезне враження“.

НОВА „АМЕРИКАНІЗАЦІЯ“ ВНАСЛІДОК ВОЄННОЇ ПРОДУКЦІЇ.

НЬО ЙОРК. — Інтересні помічення подають представниці Американської Воєнної Суспільної Служби, що відвідали осередки воєнної продукції. Там нагромадилося повно робітників з різних стейтів і цю зміну пізнати на кожному кроці. Південні та західні стейти Злучених Держав мають здавна населення, яке до себе привикло і тому один не робить враження на другого. Колиж тепер до робітничих осередків прибули свіжі люди, які говорять англійською мовою, але з іншим акцентом, це новість у тих містах. Ще більша новість чужі мови, яких там мало хто чув перед війною. Між робітниками багато імігрантів, яким легше говорити своєю рідною мовою ніж англійською. Весь цей процес це новий спосіб американізації, тобто спаяння різних етнографічних та расових груп і вирівнювання різних.

ЛІТАК УПАВ НА РОБІТНИЧИЙ ТАБОР.

САВТ ПОРТЛЕНД (Мейн). — Військовий бомбовик, що служив на вправі та інструкції для рекрутів-пілотів, упав серед огню на табор робітників, що прибули сюди й мешкають у домах, збудованих на автах, званих „трейлерз“. У катастрофі згоріло 20 домків, а згнуло 12 людей. Між забитими є теж і пілот бомбовика, лютенант Филип Росел. Літак прилетів з Баркдейл філд в Луїзіяні. Після розбиття літака надійшла електрична буря, яка перешкаждала в ратунку.

ПОДВІЙНІ ЗАНЯТТЯ.

НЬО ЙОРК. — У відповідь на квестіонар посланника міста, висланий до міських службовиків, виявилось, що на 30,000 таких робітників 1,000 з них має ще друге заняття. Тому, що в воєнний час легко зарібки, міські службовики наймаються звичайно на кілька годин по своїм звичайним заняттям, щоб надробити за те, що їхня звичайна платня не така, як воєнних робітників. З відповідей виходить, що службовики на відповідальних становищах не беруть другої роботи.

УСІ ЛІКАРИ МАЮТЬ ПОМАГАТИ В ПЕРВОВИХ НЕДОМАГАННЯХ.

ВАШИНГТОН. — Вчасі переслухання сенатської підкомісії про нездібність молоді до воєнної служби, звернули знавці увагу, що багато ветеранів відчували нервові й умовні забурення й вони будуть в будучности тягарем на населення. Щоб цю проблему зарідити знову висловилися за те, щоб усі лікарі мали обов'язок помагати в випадках умовного забурення.

ШУКАЄТЕ ПРАЦЬ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

Злучені Держави визнали уряд генерала Де Гола

ВАШИНГТОН. — Після близько двох літ непевності в американсько-французьких відносинах, президент Рузвелт, покінчивши конференції з генералом Чарлсом Де Голом, проголосив, що признає тимчасовий уряд Де Гола як уряд „де факто“ в визволених околицях Франції. На пресовій конференції президент сказав, що уряд Де Гола дістає повні права уряду за винятком, що це лише група людей, які справують уряд, але не є урядом.

Перед своїм віздом з Америки генерал Де Гол вступив до Нью Йорку, опісля відвідав прем'єра Канади В. Л. Мекензі Кінга в Отаві і там на зібранні на горбку перед парламентом виступив промовою, зясовуючи значіння Канади для світового миру. Запитаний газетарями про визнання його Америкою, сказав Де Гол: „Таж вже є уряд Франції. Цеж факт. В якій формулї признається уряд, це не змінє факту“.

ВЕЛЕС ЗА ПРИЗНАННЯ ТЕПЕРІШНЬОЇ ВІЙНИ „РЕВОЛЮЦІЙНОЮ“

НЬО ЙОРК. — У черговій синдикованій статті бувший підсекретар стейту Сомер Велес пригадає, що ми ввійшли в кінець стадії війни і народні маси приходять до свідомости своїх прав. Кожен велике воєнне потрясення, записане в історії, принесло зі собою політичні й суспільні зміни. Тому й теперішнє, найбільше з усіх потрясеннь, принесло основні зміни в нашій цивілізації.

Вирінає лише питання, чи ці переміни прийдуть легко, і з задержанням ладу, чи мусить прийти до заворушень і насильств, коли хтось стане всупереч природному бігові ділу.

Від 1940 р. говориться безупину, що теперішня війна, це справжня революційна війна, це війна народів. Одначе не кожен промовець це ікскаїд розуміє. У всіх краях, нападених Гітлером, нарід буриться і протиставить свою силу проти сна наїзника. З тією народньою силою треба рахуватися і не накидати народам урядів, але дати їм спомогу самим вибрати уряд.

Колиж хто хотів сплинтити народню силу, може довести до перевороту й анархії. Нарід хоче бути певним, що ніхто йому не зможе накінити нової війни, в якій кожен тільки терпить. Тому обов'язком всіх людей з розумом скдасти такі повоенні пляни, які недопускалиб до нового пролиття крові. Коротко, треба признати цю війну як „революційну“ і допомогти до великих переміни.

Вплив безпільотних літаків на харчову ситуацію в Британії

ЛОНДОН. — Полковник Лювельн, британський міністер харчів, заявив, що безпосередній вплив німецьких літаючих бомб на британську харчову ситуацію не є великий. Деякі бомби щоправда поцілились в деякі заводи для процесування пшениці, але більші заводи ним бомбардуванням не діткнені.

ШВАЙЦАРЦІ БОЙКОТУЮТЬ НІМЕЦЬКІ ФІЛЬМИ

БЕРН. — У середу відбулися тут збори власників фільмових театрів для обговорення німецької монополізації швайцарського фільмового промислу. Постановлено зломати німецький монопол, у фільмовий промислі та заряджено в тій цілі бойкот німецьких фільмів. Замість них швайцарські театри будуть ставити британські й американські фільми, які досі вони держали в магазинах. Швайцарські газети в своїх передовицях похваляють пілий рух.

ПРИЗНАКИ ЗБЛИЖЕННЯ МІЖ СОВСТАМИ І ПОЛЬСЬКИМ УРЯДОМ

ЛОНДОН. — Політичні обсерватори заповідають, що в близькому часі може прийти до якогось явного порозуміння між советським урядом у Москві й польським урядом у Лондоні. Вони кажуть, що атмосфера для такого порозуміння вже підготована, передусім уступчивим тоном польського уряду в Лондоні та співпрацею польського підпілля з червоною армією проти німців.

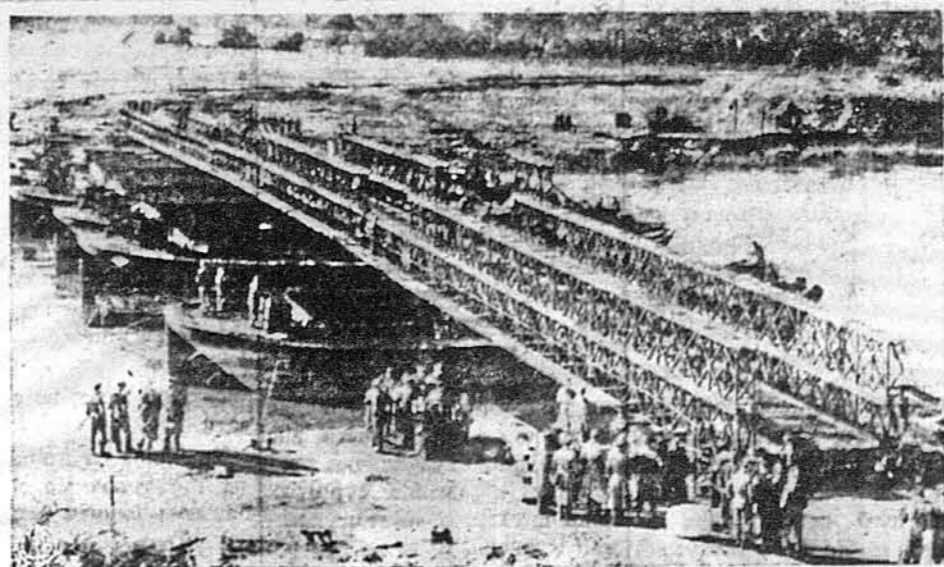
З московського боку теж слідно уступчивість, бо „Зв'язок Патріотів Польських“ у Москві дає до розуміння в своїм органі „Вольна Польська“, що „Зв'язок“ зовсім не рефлектує стати новим польським урядом, а противно зміряє до об'єднання в одну цілість усіх демократичних поляків.

У тій самій заяві „Вольна Польська“ каже з притиском, що „Зв'язок“ ніколи не забуває на те, що він все таки є еміграцією, а про справи Польщі має рішати не еміграція, а самий край. І боротьбу за незалежність краю має вести не еміграція, а населення в краю.

ДЖАНСТОН ОГЛЯДАВ СОВЕТСЬКІ ФАБРИКИ НА УРАЛІ

ТАШКЕНТ (Узбекістан). — Советський уряд дозволив Еरिकови Джанстонови, президентови Торговельної Палати Злучених Держав, зробити 9-денну туру по найбільшому советському промисловому реїоні советського союзу, що розтягається по Уралі, Сибірії й Центральній Азії. Джанстон зробив 4,500 миль дороги й оглянув великі фабрики з мільонами робітників, які доставляють усе потрібне на німецький фронт. Він бачив Магнітогорськ, Свердловськ, Омськ, Новосибірськ, Альму Альту й Ташкент. За дозволом уряду йому товаришили чотири американські кореспонденти.

В своїх промовах у тому реїоні цей провідник американського капіталізму заявлявся різко за потребу співпраці між Америкою й Росією не тільки підчас війни, але ще більше підчас миру.

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИЙ МІСТ. Частина цього мосту були збудовані в Злучених Державах, а інші частини в Англії. На випадок, якби ворог його знищив, його можна би скоро назад відбудувати з замітних частин. Веде він нині понад одну англійську ріку й має велике значення для альянтських воєнних операцій.

АМЕРИКАНЦІ ДОБУВАЮТЬ САН ЛЬО

НАЙВИЩА КВАТИРА АЛІАНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Німецькі команданти видно кинули проти Альянтів на французькому фронті величезну силу війська й воєнного матеріалу та розстрачують його в новій контрфорсиві з недбалою бачаючістю, а все таки не вспівають здержати американського наступу.

Коло Каену британські й канадські війська всадовилися на західному березі ріки Орну між Лювіні й Мальто, хоча німці успіли відбити від них оба ці есела.

Тимчасом американські війська поширили своє посідання по обох боках карентанському шляху до Перієра й підійшли ще ближче до важного пункту Сан Лью, котрий вони тепер починають добувати.

ВИСОКИЙ НАЦІСТ БАЧИТЬ ЗАГРОЗУ.

БЕРН. — Німецький генерал Курт Дітмар заявив у своїй радіовій промові для домашнього фронту, що почальна команда німецької армії недоцінювала російських сил, а потім зле обчислила німецькі воєнні резерви, в наслідок цього Німеччина мусить вести оборонну війну на трьох головних фронтах, при чому на кожному з них ворог тишиться поважною перевагою в людях і матеріалах.

Генерал даліше маловав східний фронт як незвичайно загрозливий. Положення там справді важке, а про причини цього „з відомих причин“ не можна публічно дискутувати. Російська команда розложила свої резерви на фронті так, що німцям незвичайно трудно кидати свої резерви там, де їм російські війська можуть загрожувати. Внаслідок цього німецька команда мусила ослабити цей фронт. Генерал Дітмар далі признав, що росіянам удалося зручно використати всі прихильні умовини та добитися поважних осягів.

Наконець генерал приготував німецьку публіку до поважних масових стратегічних відступлень, які він виправдував потребою найти найбільше догідне становище для оборони Райху. Свою промову генерал назвав „Перед брамами“ (розуміється, Німеччини).

Швайцарські газети звернули увагу на слова Дітмара, що західний всеще головний фронт Німеччини, і роблять з того висновок, що Гітлер думає наперед побити Альянтів на заході, а потім перекинути свої війська на схід та побити червону армію. Швайцарці вказують при тому на пересування німцями своїх військ з різних країв до Франції та на перенесення Гітлерової квартири зо сходу на захід.

У РІЧНИЦЮ СВОЄЇ ОФЕНЗИВИ ЧЕРВОНА АРМІЯ ЩЕ ДАЛІ НАСТУПАЄ.

ЛОНДОН. — У середу минає рік з часу, як червона армія почала свою офензиву проти німців на лінії Орел-Курск-Білгород, а ця офензива ще далі триває. За останній день червона армія посунулася наперед й знову поширила свій фронт на території довоєнної Польщі й Литви.

Московський комунікат каже, що коло Баранович червона армія заняла Ярнево, Озерницю, Мислово, Яхновичі, Костенів, Гловесвичі, Булло, Хорошу, Сеньковичі, Любишицю й Яглевичі, а в Пінській Ловчу, Селище, Лемешевичі й Морозовичі. Советські летуни бомбардували німецькі поїзди на вузлі Черемсі та Кайсаторисі коло Кавнасу, в Литві.

ПАРТИЗАНИ ВИНИШУЮТЬ ОКУПАНТІВ.

ЛОНДОН. — З головної квартири маршала Тіта одержано комунікат, що югославські партизани знищили поважний німецький відділ у чахідній Босні та вибивають останки німецької дивізії кавалерії в Словоїні. Коло Новоместа партизани знищили поїзд, повний ворожих повзів і зброї. Знищено віадукт та перервано лінію до Целе в 19 місцях.

ПРИСПІШУЮТЬ БОМБАРДУВАННЯ ГВАМУ.

ПЕРЛ ГАРБОР. — Легкі відділи американської флотії на Паціфіку бомбардували в неділю японські позиції на острові Гвамі, а рівночасно літаки з флотних літаковозів бомбардували різні інші ворожі позиції. Літаки скидали бомби на Паган, на островах Курілі.

Японське радіо сповіщає, що коло Тініану бушує поважний відділ американської воєнної флотії. „Либереїтори“ далі бють без упишу по важній японській базі Япі.

ЯПОНСЬКА КАМПАНІЯ В ІНДІ ЗАЛОМЛЮЄТЬСЯ.

КЕНДІ (Сейлон). — Японські війська, розбиті коло Ухрулу, в Індії, відступають поспішно на всі сторони, не ставлячи нігде зорганізованого опору. Ціла кампанія Японії в Індії видно розвалилася.

КИТАЙЦІ ДОБУЛИ НАЗАД ЮНГФЕНГ.

ЧУНКИНГ. — Китайські війська знову відобрали японцям китайське місто Юнфенг, що лежить 45 миль на північний схід від Гонгангу, головного залізничного вузла китайської провінції Гуану. В бою за місто важну роллю відіграли американські летуни.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1108 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Письмений текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрим оголошувач хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожен зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

У зеркалі військового побору

Перед сенатським „підкомітетом для здоров'я й виховання воєнного часу“ розведено широко закроєне слідство в справі стану здоров'я населення краю. Притокою до цього розслідування послужило відкриття, що справа за станом здоров'я Америки не все в найкращому порядку, а зроблено це відкриття при нагоді набирання молодих людей до американської армії. Як довго до американської армії брали добровольців, так довго край властиво не мав ніяких способів відкрити стану здоров'я своїх молодих людей; з хвилею, як військова служба стала загальною, побороти уряди відкрили правдивий стан здоров'я молодих людей в силі віку.

На переслухання перед згаданим підкомітетом конгресового сенату виступали свідками різні визначні урядовці федерального уряду, що мали до діла з справою військового набору. Говорили отже люди, які за справою обізнані практично, бо люди, які мали завдання чимсь корше поповнити приписані законом військові відділи. Ці люди не мали видно охоти говорити загальними, але до цього їх звичайно заставляли переслухуючі їх сенатори. Під запитаними вони погоджувалися на те, що пересічно одна третина молодих чоловіків краю виявляє такі фізичні й умовні недостачі, що вони не надаються до військової служби.

Це одно повинно би заставити цілий край задуматися поважно над справою. Адже маємо тут до діла не з бідним краєм, в якому поважна частина населення правильно недоідає, а маємо до діла з найбагатшим краєм у світі, який маєтовий стан уважає своєю спеціальною гордістю, який кожний народ у світі розцінює за його маєткостями. Маємо тут до діла не з народом, який через свою поголовну неграмотність не може поспішати за поступами науки в справах відживлювання; маємо перед собою народ, у якому грамотність досить широко поширена, який веде провід у світі щодо числа загальнодоступних шкіл, у якому є величезна маса прерізних засобів для поширення освіти взагалі та зрозуміння питань здоров'я спеціально. Це все повинно нас застановити над тим справді лямчим станом здоров'я молодих людей, що його розкрито при нагоді набору людей до війська.

З усіх одначе обставин справи найбільше заслуге на увагу розвоює тенденція в цій справі. Коли б порівняння двох військових наборів виходило, що тепер справа здоров'я в краю стоїть краще, ніж у першу світову війну, то ми ще могли піти преспокійно спати. Коли одначе розкриті факти вказують відвід на зовсім протилежну тенденцію, коли здоров'я молодих людей нині є відомо гірше, ніж було у попередньому поколінню, то нам у цій справі засипляти не вільно, а треба братися негайно до застанови над причинами явища та до шукання на нього чимсь корше зарад, законних, суспільних, громадянських й особистих. Нам треба стерти з обличчя краю цей рекорд, який при народному багатстві краю є без сумніву нашим соромом.

Як розпайкувати світ?

Вчасі, коли жінародні мислителі людства шукають способів, як злучити всі народи й краї світу в одну спільну організацію, не бракує теж і одиниць, які добувають неможливості такого плану, або подають від себе відмінні плани. Не сподівано американський політичний письменник Волтер Липман вийшов з планом розпайкування теперішнього світу на 4 часті. Надія, твердить автор, це не план, а ствердження цього, що вже заіснувало. Про це пише Липман у книжці „Юнайтед Стейтс Вор Еймз“, що над її змістом застановляється Едвін Джеймс у недільному виданні газети „Нью Йорк Таймс“.

План мав би бути такий: Світ буде поділений на 4 „орбіти“. Пригадуємо, що „орбіта“ це слово вживане в астрономії на означення лінії, яку описують небесні тіла в своїй орбіті бігу, отже це такий круг, якого не можна змінити. Таких орбіт установає Липман 4: Атлантийську, Російську, Китайську й четверту, котра ще не має назви тому, що не створилася ще, але зате вона вже зарисовується й буде мабуть Гіндуською або Музулманською.

Орбіти не є випадкові. Вони зарисовувалися вже давна, а дозріли вчасі теперішньої війни. Кожна з цих орбіт буде складатися з народів, які будуть пов'язані спільністю інтересів і це само буде перепороною до війни між ними самими. Кожна орбіта буде мати теж спільність акцій й спільну закордонну політику.

В кожній орбіті буде якась провідна нація, яка буде впливати на це, щоб не було війни з іншими орбітами. Крім цього Липман передбачає потребу світової організації, котру він називає Універсальною Суспільністю, а завданням цієї організації буде допомагати провідним націям недопустити до війни — „націоналістичної війни“.

В Атлантийській орбіті провідними державами будуть Злучені Держави й Англія, а її територія обійме всі краї, що лежать на берегах Атлантийського океану. Отже до цієї орбіти будуть належати: Канада, Мексико, ціла південна Америка, Франція зі своєю імперією, Бельгія, Голландія з колоніями, Люксембург, Норвегія, Данія, Ісландія, а коли можливо, то ще Португалія, Іспанія, Італія, Греція, Ірландія й Швеція. Разом це атлантийське громадянство обійме яких 250.000.000 населення. Тому, що ті народи так якби вже мали

спільність інтересів, вони не потребують будувати оборонних твердинь. Німеччина не буде могла встоятися сама, а щоб вона не стала язичком у вазі між Атлантийською й Російською орбітою, то її місце буде в Атлантийській орбіті, куди вона природно належить.

Російська орбіта вже так, якби була створена. До неї належатимуть такі держави: Союзі Союз і народи „на схід від Росії“. Це значить: Угорщина, Румунія, Болгарія, Чехословацька, Польща, балтійські держави й Фінляндія. Крім цього ще мабуть припаде Югославія. Коли ці дві орбіти будуть співділати, тоді війна буде виключена.

Китайська орбіта повстане тоді, коли Китай об'єднається якслід й розбудується як світлоя потуга. Тоді вона притягне до себе держави з південно-східної Азії, а розторожена в теперішній війні Японія сама попаде в китайську орбіту.

При обговорюванні Китайської орбіти Липман спинається над взаєминими між Китаєм і Злученими Державами, і, як переказує Джеймс, приходить до висновку, що Америка тому йшла проти Японії, щоб недопустити до розчленування Китаю Японією. А до війни з Німеччиною пішла Америка тому, що Німеччина, опинившись над берегами Атлантийського океану, булаб загрозою Злученим Державам.

Липман зупиняється над питанням про Гіндуську й Музулманську орбіту й приходить до висновку, що це є „Азія, яка шойно видобувається з хаосу“, а з неї створиться орбіта шойно за часів майбутньої генерації.

Автор займається упорядкуванням питання миру з Японією й з Німеччиною після теперішньої війни й думає, що мир не повинен бути пімстою, а Німеччину не можна лишити самою в Середній Європі, бо вона запанує над нею, а це власне є причиною теперішньої війни.

Липман полемізує з засадами президента Вудрова Вилсона про його Лігу Націй і каже, що „Вилсонізм“ є неможливий для втримання миру. Затє він підтримує засади Московської конференції в яких сказано, що 4 великі держави мають покінчити війну в порозумінні з іншими Об'єднаними Державами.

Критик праці Липмана, Едвін Джеймс, пригадується довшє над думками Липмана про Росію, висловленими в такий спосіб:

Образки з Гітлерової Європи

(За вістками "Overseas News Agency").

В північній Італії: хаос і голод.

До Берна шойно вернув швайцарський громадянин, що перебував кілька місяців в окупованій нацистами північній Італії, і говорить, що там панує безладдя і голод. Німецькі вояки забирають в людей харчі, рабують і збиткуються над безборонним італійським населенням. Німецькі офіцери страшно лихі на італійців за те, що вони не витримали з німцями в союзі до кінця вій-

„Конфлікт за елементарні громадянські права є головною перепороною (в співділанню з тільки іншими країнами). Його треба наладнати і ми маємо право надіятися, що він буде наладнений. Від коли ми стали союзниками (алянтами) у війні, Союзі Союз заявляється раз-у-раз за заграничну політику, оперту на демократичних, а не на тоталітарних засадах. Вчасі спору з Польшею виказалося, що цей спір не був би такий впертий, коли б не було глибокого сумніву, чи можна рахувати на те, що Совети залишаться вірними своїм запевненням поза границями, коли вони ще не ввели в життя своєї ліберальної конституції в себе дома“.

Навісний цей уступ з книжки Липмана критик пояснює його від себе такими словами: „Цей уступ каже, що Росія повинна ввести в себе дома справжню демократію, а заки зачне пробувати агітувати за демократію загранично. Липман вважає, що соювська конституція з 1936 року є добра, але він думає, що її наперед треба ввести в життя“.

А на закінчення додає ще Едвін Джеймс таке:

„Колиб узяти лекцію Липмана про демократію, яку він вичитав Росії, у зв'язку з його пропозицією створити світ із 42 держав в Атлантийській суспільності і поставити його чолом у чоло із Російською орбітою, то повстане питання, чи це сподобається нашому російському союзникови. В цій справі є повно місця на сумнів“.

Але, як пише Джеймс, є теж повно місця на сумнів, чи це якраз пригожий час на критику проекту міжнародної мирової організації та на осуд засад, проголошених колись президентом Вилсоном.

Та не зважаючи на ці завваги критика, треба прийти до висновку, що міркування Липмана основані в цілості на глибокій аналізі сучасних відносин і з недавньої минувшини.

Тому власне дорікають їм, ігнорують і, коли хто захорує, то контрольовані нацистами шпиталі відказуються давати хорим лікарську поміч.

Державна господарка в північній Італії також не спорядить краєм, чи скомпромітований Муссоліні і фашистські недобитки, чи німці. Бувають випадки, що фашисти становляють одно, а німці роблять в тій самій справі цілком що інше. Наприклад, фашистський уряд видає пайкові книжки, а контрольовані німцями склепи відкадають їх і кажуть покупцям дістати дозвіл на купно харчів від німецького командира. Через те італійське населення ходить голодне, босє, зневірене і чекає, коли те нещастя вже раз скінчиться.

Швайцарець оповідає, що найгірше бідує населення по містах. Він перебував якийсь час в Мілані і каже, що там така біда, що коли безладдя потриває ще довше, то може половина населення вимерти з голоду. Він каже, що селяни тепер зовсім не привозять до міста ніякої поживи, бо бояться, що нацисти їх обрабують. Хто живе на провінції, то бодай їсти має що, а міщани терплять голод. Правда, що багато міщан тепер вітає на провінцію, але селяни не дуже радо їх приймають, що бо не звертали уваги німецької команди. Хто має на селі кривних або знайомих, тому легше перебути погані часи, а хто не має на провінції нікого, то хоч сядь і илач. Люди мандрують гуртами, жebraють, сплять під голим небом і просять Бога, аби війни скоро скінчилася.

Запитаний, що ті нещасні люди думають про Муссоліні, сказав, що їм тепер не до політики. Вони вже перестали цікавитися тим, що було. Нарікають на німців і кажуть, що їм вже час забратися в Італію. Коли німці заберуться, то італійці якось дадуть собі раду. Розуміється, що німці не думають цього робити і бідний варід гадає, що то вони біди наробили. Про Муссоліні, каже подорожний, тепер вже навіть не чути, а краєм правлять німці.

В Мадярщині: підземний рух!

До Швайцарії шойно прибули малярські воєнні збігці, які кажуть, що в Мадярщині шириться підземний рух з такою скорістю, що поліція не може дати собі ради. По більшій частині це люди з великих і менших міст, особи

во в тих, де знаходяться фабрики зброї і амуніції, вже діють члени демократичної тайної організації, які саботують воєнне виробництво, друкують і поширюють відозви до народу в справі не видавати поліції жидів і дезертирів з малярської армії, не виповняти приказів фашистського уряду, не доставляти армії харчів і саботувати всю воєнну індустрію.

Біженці оповідають, що в Будапешті члени підземних організацій викликають паніку в театрах, деморалізують комунікацію й гальмують воєнні змагання до тої міри, що уряд видає приказ стріляти їх без суду. Вони видали і поширили в Будапешті летючку, в якій звертаються до малярської армії з зазивом перестати воювати, бо Мадярщина всеодно війну програє. „Втікайте з армії, вояки, переходіть границю й приставайте до партизан в Югославії!“ — пишеться в відозві.

Мадярські поступові люди взагалі не співчують теперішньому фашистському урядови і роблять все, що в їх силі аби війна не йшла так, як хочуть теперішні керівники малярською державою.

На запит, як ставиться наряд до переслідувань урядом жидів, біженці сказали, що малярський наряд є проти всяких переслідувань жидів і помагає їм переховуватися по селах та переводить їх через границю до Югославії. І то не тільки поступові люди є проти переслідувань, але й консервативи не годяться з тим, що виправляють фашисти. Католицькі круги в Будапешті вносили до уряду протест проти переслідувань жидівського населення на Мадярщині, доказуючи, що жиди причинилися до економічного і культурного розвою малярського народу, та що вони показались не гіршими малярськими патріотами, як чисто-кровні малярі.

Біженці оповідали, що уряд вже перебрав на державу всі жидівські торговельні і промислові підприємства, забрав жидівські гроші з банків і поробив заходи вислати всіх малярських жидів закордон. Дотепер найбільше число жидів вислано до Польщі.

У Франції: партизани бють німців.

З Франції доходить вісти, що партизани вже так даються німцям взнаки, що ці останні не можуть дати собі ради. В деяких районах партизани є дуже добре організовані і мають досвідчених військових провідників та дозру палюю зброю. Французьке населення співчуває з партизанами, помагає їм і робить все можливе, аби німці їх не знищили. Були випадки, що нацисти старалися відкрити де саме знаходяться партизани, але не могли, бо ніхто з людей не хотів німцям сказати, де партизани переховуються. Нацисти страшно знущалися над безборонним населенням і казали, що як люди не відкрийть їм кривіжки партизанів, то дістануть за це велику надгороду.

В деяких околицях боротьба між партизанами і німцями прибирає чисто мілітарний характер і є великі жертви по обох боках. Наприклад, в містечку Стаман відбулася довга і кривава боротьба в якій партизани програли. Німці потім вивіщали в Стамані велику кількість цивільного населення, яке підозрівали за симпатії до партизан. За те іншому сусідньому містечку партизани так знищили німецький відділ, що решта німецького війська тимчасово відступила.

Пізніше, діставши підмоги, німці вернули і знов почалася остра перепалка в якій партизани програли, бо німці привезли з собою модерну зброю.

(Доміччина на сторінці 3-тій)

(Дальше буде).

ОЛ. ЛУГОВИЯ. Права автора застережені.
В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА
ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ
У двох частинах
(Перший том трилогії „Огнем і Кровю“)

— А хіба я знаю? От, зберуться собі люди, та б'ються, тай годі. То бачиш, коли два царі посваряться, то війну один одному проголошують... Але самі, чомусь, не б'ються. Я ніколи не піду на війну! — несподівано вимовив малий голосно.

Марія Олександрівна здивовано поглянула на дітей, а батько, гірко зітхнувши, спитався:

— Чому ж не підеш, синку? Підеш, як виростеш. Війна не одна ще буде.

— Ні, таки не піду, — рішучо відповів хлопець. — Я не розумію, що за потреба людям вбивати людей, адже життя кожному миле. Мені шкода вбити комашку, або квітку зірвати...

— Так квітка не жива! — заперечила дівчинка. — Вона не рухається...

Олег видивився на неї: — А ти звідки знаєш, що нежива? Все, що росте є живе, кожна травинка, кожне деревце. Не чула, як дід Охрим розповідав? От, взьми, порівняй себе з деревцем, чи квіткою і побачиш, що ти маєш багато до них подібного...

— Я не вмю — зняювила Оля.

— Шож тут не вміти? Ти ростеш, правда?

— Ну, росту.

— І дерево росте і квітка, і травинка. Ти дихає в грудях, а дерево листом. Ти мусиш їсти і дерево, чи яка рослинка, кормиться соком з землі, ти... — Але я маю кров! — перервала Оля.

— Ти не бачила, як береза

чи клен пускають сік? Хвоя — смола? Це є їх кров, хоч і не червона.

— Я можу рухати головою, руками, бігати, галасувати — не уймалася та.

— А рослина рухає віттям, листом... Бачиш, скільки подібних прикмет! Можна й ще знайти. От тільки бігання і мову не знаю. Та дивно дерева мають якусь свою мову, але ми не розуміємо. Чекай, я розпитаю Охрима. Він все знає.

Батьки зацікавлено слухали про свої клопоти. — Бачиш, — звернувся до дружини Володимир Миколаевич, — які думки займають хлопця голову?

— Я не сподівалася, щоб його так займало природознавство, — озвалася Марія Олександрівна. — Таке мале...

— А воно вже має і своє розуміння природи. Вміє думати... Читає хлопець багато, а й старий пасичник вчить. Треба тільки контролю над ним мати, щоб не натрапив на книжки не по його літам... А ти боялася — по хвилевій мовчанні додав Володимир Миколаевич, — якогось москов-

ського впливу на його характер. Мабуть на чужі впливи не буде він податливий. Недавно тут, а як сприятелювалися об'єом з старим Охримом, приятелюють з селянськими дітьми, але чомусь оминають по-ліських...

— До речі, про пола, — нерішучо перебила Марія Олександрівна. — Не знаю, як мені прийдеться з ним ладити. По своєму звичаю буде прохати піддержки, а помагати мені не хотілось би, адже він же бідак. Та мабуть для святого спокою треба буде...

— Не давати нічого попови, — почав Паволоцький якось подражено. — Церковний ґрунт великий, нехай обсіває, то всього матиме подостатком; на тому ґрунті вижилоб зо двадцять селянських родин. Одержує платню, та й за треби здирає з селян стільки, що добру половину віддає на проценти. Не бідний він, але то потіпська звичка прикидатися казанським сиротою. Коли що потребуватиме, зможе і купити... Якби не був він таким зайлим москвотяпом, то ще, ще, — чомуб і не помогти, А тож плазун, яких пошукати,

чорносотенець... Селянам треба помагати, жинкам забраних на війну... Попом не клопочися. Марусю, — закінчив мягко. — Я дав вказівки економікови, як з ним обходитися...

Настала мовчанка, хоча мали ще багато до обговорення. Об'єом ховали свій сумний настрій, не бажуючи затроювати останніх, проведених вкупі, годин. Час до часу перекидалися незначними замітками про сторонні річі і вдавали, немов вони їх цікавили. Сиділи тихо й діти згорнувшись у кутку кушетки. Дівчинка вже дримала.

— Йшлиб ви, діти, спати, — звернулася до них Марія Олександрівна, — пізно вже... Ходіть, я вас заведу...

— Я не хочу ще, мамо, — озвався хлопець. — А Оля і тут спить.

— Про мене, не буду силувати.

Вввійшла служниця й сказала, що трьох молодих селян бажують бачити пана.

— Певно мобілізовані? — догадався Паволоцький. — Простіть їх сюди.

Служниця вийшла, а за хви-

лю ввійшли делегати. Звіталися.

— Добрий вечір і вам, хлопці, — привітно відповів господар. — Сідайте, розповідайте, з чим прийшли. Сідайте, — повторив, бачучи, що селяни не рішаються сідати.

— Ніяково нам сідати, ваше високоблагородіе! — сказав Кузьменко. — Дякуємо вам.

— Що то за ніяково? Ось примощуйтесь, де кому вигідніше, на софі, або на стільцях. Тут же не військо ще... — припрохувала Марія Олександрівна. Делегати сіли.

— А високоблагородіе ви лишіть на далі, — сказав Паволоцький встаючи. — Вже на службу матимете кого титулювати. А поки що зовіть, коли хочете по ранзі, або по назвищу, як між сусідами поводиться. Чого ви собі бажали? Бо думаю, що без потреби ви не прийшлиб так пізно.

Нас, пане ротмістре, прислали мобілізовані. Хотіли прохати вставитися за нас у воїнського начальника, може попризначувати нас гуртами по частинам, — Пояснив Петро.

ІСТОРІЯ БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОМУ В КИЄВІ

II. Хто заробив на цьому підприємстві?

Дальше переповідає Ор. Левицький про будову пам'ятника так:

Коли вже вибрано площу під будову пам'ятника Хмельницькому перед Софійським собором, Микеша виготовив бронзовий модель пам'ятника і привіз його до Києва. Він теж подав комітетові детально виготовлений рахунок коштів і будовання пам'ятника на 145-200 рублів. Коли комітет перестрашався такими коштами, Микеша опустив суму 49,500 рублів і зажадав 95,7000 рублів. Порухений такою великодушністю артиста комітет теж не хотів бути невдячним і зараз почав просити князя Дундукова удатись до високого уряду, щоб за такий патристичний вчинок нагородити Микешу землею. Внаслідок прохання на царській приказ дали Микеші 1,000 десятин державної землі в Катеринославській губернії. І оттак, як то кажуть, ні сіло, ні падо, артист зробився поміщиком. Пам'ятник Хмельницькому літав ще попід хмари, а Микеша вже збагатився.

Ще не кінець на тім. Микеша порадив комітетові удатися до морського міністра з проханням пожертвувати тільки міді, кілька треба буде на вилиття пам'ятника і на початку 1873. р. вийшов указ, щоб комітетові видати 1,600 пудів бронзи з старих гармат, то що. Та Микеша, маючи повноважність від комітету забрати бронзу, навіть не казав перевозити цього металу до своєї робітні, а просто продав його і положив гроші до своєї кишені. Ще й похвалився опісля перед комітетом, що це його діло, як він вже матеріал. Водночас розпочав Микеша свою працю вилвання фігур в майстерні адміральства, де вилналися фігури для державних кораблів і там, позайомившись з управителями, дістав ще окремо бронзу на фігури до пам'ятника Хмельницького. Комітет вніс про те жалобу до міністерства внутрішніх справ, але дя жалоба там пропала.

Комітет дуже оздобився на Микешу і зірвав з ним. Навіть контракт із майстернею на вилиття кінної статуї Хмельницького заключив самий комітет окремо і в серпні 1880. р. статуя була вилита й привезена до Києва. Це був час російсько-турецької війни й тому справа провалилася. Заки призбирано гроші на постумент, на котрім мав стояти пам'ятник, бронзові відливи мусіли ждати на свою чергу. По Києві почали ходити наші смішки, що Хмельницького арештовано зате, що він прибув без паспорту. Появилися знову змагання, щоб пам'ятник не стояв на Софійській площі. І знову справа провалилася. Колиж в 1881. р. викопали яму на фундаменті, міністер внутрішніх справ граф Ігнатів припинив роботу на жадання Святішого Синоду, до якого вилнув протест від київського митрополита проти відступлення місця на пам'ятник на Софійській площі. Комітет мусів опрокидувати протест і виказати, як дійшло до відступлення місця на пам'ятник і остаточно комітет дістав дозвіл на продовження будови фундаментів на тім місці, яке дарувала київська міська рада, і де він стоїть тепер.

Переповідавши докладно ці крутарства, Ор. Левицький кінчить історію будови пам'ятника так: „В осені 1881. року вимурували високий кам'яний стовп, поставили на йому кінну ста-

тую Хмельницького, накрили її деревляною будкою — та й не знали, що далі чинити. Треба було обсіпати стовп землею та робити могилу, як проєктовано; але фахові люди, інжиніри та техніки, поміркувавши гаразд, над цим проєктом, вирішили, що його не можна здійснити. Прийшлося відкинути гадку про постамент в формі зеленої могили. Натомість архітект В. Сичугов вигадав новий проєкт: обложити стовп з пам'ятником не землею, а нетесаним камінням, шой вийшла кам'яна скелеса, тільки в формі могили. І цей проєкт був прийнятий і навіть стверджений царем, але здійснити його не взявся ні один архітект, навіть і сам автор, бо це, мовляв, дуже складна, мало випробувана робота і потребує великих коштів. Нарешті тойже Сичугов придумав, замість кам'яної могили, обложити постамент тесаними гранітними плитами так, щоб вийшла четверкутна утята піраміда. Подавши цей проєкт на височайше утвердження, комітет зараз же найняв майстрів, які й прийняли тесати каміння, що залишилось ще з того часу, як будували в Києві ланцюговий міст, і тепер було подароване на пам'ятник Хмельницькому. Аж тут вийшов царський приказ: будувати постамент для пам'ятника в формі кам'яної могили з нетесаного граніту, згідно з попереднім проєктом. Тепер комітет не знав уже шой й казати: одно те, що в його бракувало коштів, а друге — ніхто з місцевих архітектів не брався за таку роботу. Так минув 1883-й і 1884-й роки, і тільки наприкінці 1885-го року обізвався архітект В. Н. Ніколаєв, що може збудувати такий постамент, як що комітет постачить коштів на 12,000 рублів. Його докладний проєкт і обшот був провірений технічно-будівничим комітетом при міністерстві внутрішніх справ, і за тим, згідно з ухвалою Державної Ради, 4. березня 1886. р. вийшов царський наказ видати з казни 12,000 рублів на докінчення будови пам'ятника Хмельницькому. В осені тогож року Ніколаєв розпочав роботу, а 11. липня 1888-го року пам'ятник був уже й посвячений. Під час цього свята голова комітету Юзефович відібрав в нагороду чин дійсного тайного советника, архітект Ніколаєв — орден, а самого Микешина забули навіть запросити до участі в посвяті його художнього твору.

Додамо ще кілька слів про кошти, які були ужиті на будову пам'ятника Хмельницькому. Загальна сума зібраних жертв (разом з процентом до неї прибутком) трохи не доходила до 45,000 рублів, та з державної каси було додано 12,000 рублів, а всього пішло на будову пам'ятника до 57,000 рублів. Як бачимо, ці кошти прямо мізерні, коли порівняти їх з тияж-скільки коштували інші пам'ятники, збудовані в Києві в пізніші часи. Крім грошевих жертв, були й матеріальні, але з них пішло в ужиток тільки каміння, з царською дозволю подароване київським кріпостним інжинірним урядом; а та мідь, що її було подаровано з морських складів, пішла марно.

„Про артистичну вартість пам'ятника Б. Хмельницькому трудно судити, бо він лишився не докінченим, і постамент до його прироблено обіж, на швидку. О скільки нам траплялось чути й читати про такий присуд, фахові знавці високо оцінюють кінну статую Хмельницького, як справжній художній твір; але цього ніяк не можна сказати про незграб-

ВІДВИДИНИ ДЕ ГОЛА В АМЕРИЦІ. — Французький генерал Де Гол, що все стояв за боротьбу французів проти німецької окупації, відвідав оноди Злучені Держави. На світліні: Де Гол, стрінувся вже в Білому Домі з президентом Рузвельтом і витьається за секретарем скарбу Генрім Моргантавом. Між ними секретар стейту Кордел Гол, поза ними пані Бовтінгер, дочка президента Рузвельта.

Образки з Гітлерової Європи

(Докінчення зо сторони 2-гої)

ю і велику кількість амуніції. Нацисти вбили 1,200 партизан, а околo 2,000 забрали в неволю. Розуміється, що вони також понесли тяжкі втрати, бо партизани — хоч мало мали зброї — так відважно билися, що німці втратили найменше кілька сот вояків. Потому зі злости німці вшали цивільн. Зогляду на те, що у Франції заводиться на революцію, німецький уряд видав приказ, аби німецькі жінки і діти вертали до Німеччини. Повернувшись з Франції швайцарськ оповідає, що йому тяжко було дістатися до швайцарської границі, бо, перше, транспорт так здеморалізований, що тепер взагалі тяжко поїздом де-будь дістатися, а друге, якщо найдеться який поїзд, то він переповнений німецькими жінками, дітьми і туристами, що вертають додому.

На запит, як французький нарід реагував на інвазію, подорожний сказав, що зразу французів не вірили, аби інвазія так скоро вдалася, бо їм вбивано в голову, що Аліянті не будуть всілі розбиті сталевого муру і, що не зможуть без труду вертатися до європейської фортеці. Але як війська Обєднаних Держав висіли на французьке побережжя, систематично розбивали одну фортецю за другою, то з часом французі вступали в члени до такої сильної організації, що має 42,000 членів і сім і пів мільйонів майна.

Святючню промову виголосив гол. секр. У. Н. Союзу, Д. Галичин. На вступі сказав, щоб розуміти теперішність, треба знати минуле; згадавши історію У. Н. Союзу від тих перших піонірів і їх працю: як вони закликали в „Свободі“ вступати в члени У. Н. Союзу, і про розвиток за 50 років, тут в Америці-та і в Канаді. Згадав за допомогою рідного краєви, потім \$7,000,000, виплачених членам як запомогу грошеву допомогу українським студентам і дари на просвітні цілі.

На закінчення промови сказав, що найкращим дарунком в ювілейній році буде, як ми приєднаємо як найбільше нових членів для Батька Союзу.

Третім промовцем був гол. організатор А. Маланчук. Він пригадував, що це таке своя організація і чому ми повинні до своєї рідної організації належати; наводив факти, що як то один син писав з фронту до свого батька і докоряв йому за виховання, що він не знає якої він народowości, бо той батько не належав ані до своєї організації, ані до церкви і так виховав сина. На закінчення сказав промовець, що як ми всі підемо до одної сильної організації, то через

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

САВТ ДІРФІЛД, МАС.

Золотий Ювілей У. Н. Союзу.

Заходом від 52, 199, 207 і 253 У. Н. Союзу, відбулося тут 11. червня ювілейне свято, на котре прибули члени вище згаданих відділів, щоби звеселити свято і пошанувати пам'ять і заслугу тих перших піонірів, котрі заложили У. Н. Союз. В годині 10. рано почалася Служба Божа, котру відправив о. д-р А. Редкевич і виголосив проповідь про У. Н. Союз, про його довголітню працю в Америці і в Канаді і згадав про перших піонірів, котрі працювали без жадної винагороди для нашої організації. По Службі Божій відправилася панахида за померших членів У. Н. Союзу.

Пі богослуження, всі пішли до церковної галі, як діти одного Батька-Союзу до святочного обіду. По обіді предс. комітету В. Гудима відкир ювілейне свято, привітав членів і гостей, а на першого промовця попросив гол. радного У. Н. Союзу, М. Давискибу. Він говорив до старших по українськи, а до молоді по англійськи. Промовець підніс значинія 50-літнього ювілею, згадав про перших піонірів, як от о. Грушку, одного з основників У. Н. Союзу і закликав вступати в члени до такої сильної організації, що має 42,000 членів і сім і пів мільйонів майна.

Святючню промову виголосив гол. секр. У. Н. Союзу, Д. Галичин. На вступі сказав, щоб розуміти теперішність, треба знати минуле; згадавши історію У. Н. Союзу від тих перших піонірів і їх працю: як вони закликали в „Свободі“ вступати в члени У. Н. Союзу, і про розвиток за 50 років, тут в Америці-та і в Канаді. Згадав за допомогою рідного краєви, потім \$7,000,000, виплачених членам як запомогу грошеву допомогу українським студентам і дари на просвітні цілі.

На закінчення промови сказав, що найкращим дарунком в ювілейній році буде, як ми приєднаємо як найбільше нових членів для Батька Союзу.

Третім промовцем був гол. організатор А. Маланчук. Він пригадував, що це таке своя організація і чому ми повинні до своєї рідної організації належати; наводив факти, що як то один син писав з фронту до свого батька і докоряв йому за виховання, що він не знає якої він народowości, бо той батько не належав ані до своєї організації, ані до церкви і так виховав сина. На закінчення сказав промовець, що як ми всі підемо до одної сильної організації, то через

сильну організацію поможемо Україні стати вільною і незалежною.

Ще раз забрав голос гол. радний Давискиба і попросив всіх присутних, щоби зложили жертву на Амер. Ч. Хрест.

Жертви зложили: по \$2; Ф. Білий, М. Мельник; по \$1: Д. Харко, В. Гудима, Н. Давискиба, С. Вавришин, І. Процишин, Д. Хрупалик, Г. Залужний, А. Бутинський, П. Доскоц, В. Коваль, М. Пукіш, Кат. Хамулка, І. Рабець, А. Гринишин, Ст. Клемик, Анна Рабець, Р. Намака, А. Віничак, І. Андрусик, П. Фуйчак, І. Буяк, Д. Галичин, Н. Кметь, І. Приступа, Кат. Мельник, Кат. фуйчак, І. Олійник, Д. Ковальський, Т. Хрупалик, П. Павлів, П. Пилипів, Т. Заячківський, Л. Намака, Т. Андрусик, Гр Чаплій; М. Столяр 75 ц., а по 50 ц.: Н. Рева, Г. Котович, Д. Мішаловський, М. Федорів, І. Шило, К. Боровська, П. Фуйчак, мол.; дрібниці \$3.45. — Разом зложили на А. Ч. Хрест \$46.70. — Доходу з бенкету було \$44.29. — Загальна сума \$90.99.

Ювілейний Комітет розділив гроші на такі цілі: А. Ч. Хрест \$30; на Український Конгрес \$15; на „Свободу“ \$15, на Сиротинець в Флядельфії \$10, на Вищу Школу в Стемфорді \$10, на місцеву церкву \$10.

По скінченню промов гол. секр. Д. Галичин, гол. радний М. Давискиба, гол. орг. Маланчук і відділові урядники мали чаради в справі організування чових членів до У. Н. Союзу. Урядники, кожен окремо висказували свої думки, щоби разом з гол. орг. Маланчуком політили організаційну працю в ювілейній році.

Предс. В. Гудима подякував гостям і членам, а закінчено свято гимном „Ще не вмерла України“.

Д. Хрупалик, секр.

НАНТИКОК, ПА.

Подвійне свято.

Дня 21-го травня обходила громада в Нантикок подвійне свято, а це день Матері і прилягати колишнього свого члена, нововисвяченого о. Н. Бабака. Службу Божу цей неділі відправив о. Бабак, першу в своїм ріднинім місті. Місцевий парох, о. Бартіш, повітав молодого священника в зворушуючій проповіді, а по богослуженню приходили довгим рядом громадяни, щоби повитати свого „сина“ і одержати благословення.

Наступила програма в честь Матері. До церковної галі зішлися громадяни на обід. В кількох коротких актах представили шкільні діти долю матері, а о. Бартіш в своїй промові пояснив значинія Дня Матері. Професор Г. Герман говорив на тему української матері в ріднім краю і в Америці, звернув увагу на діти, що рішать про долю або недолу матері. Зокрема він дав призначення матерям в Нантикок за примірне виховання дітей, вказуючи на родину Бабаків. Покликаючи до слова о. Бабак подякував присутним гостям за це, що приймали його як свого сина, та висказав жалю, що не бачить своїх давних товаришів, що служать на війні. В своїй промові о. Бабак виявив, що знаменито оруде українською мовою, а це є рідким явищем навіть між священством родженням в Америці.

Слід додати, що родина Бабаків є знана в Нантикок з активної участі в організаційних справах до часу, коли перенеслася до Гемтремк. Під цю пору три сини служать на війні, а четвертий, о. Никола Бабак виходить з семінарії в Стемфорді, Конн.

Гість.

ЧИТАЙТЕ УКРАїнські КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

КИЇВ-МОСКВА-ВАРШАВА.

Як подає „Український Голос“, що виходить у Вінніпегу, в Канаді, в вінніпегськім польськім тижневику „Час“ з 21. червня появилася була цюкава стаття про українсько-польський спір канадійського поляка Леона С. Гарчиньского.

Гарчиньські признає, що поляки досі помилково гляділи на українське питання. Вони виходили з założення, що українськими землями може Польща ділитися з Росією, не оглядаючись на волю населення. З такого самого становища гляділи вони на білоруське питання. У відношенню до білорусинів Гарчиньські приходять до висновку, що поляки не мусять змінити своєї становища, але у відношенню до українців мусить у них зайти переміна. Українці стали тепер важним чинником і лишити їм спромому самим сказати, чого вони хочуть. Злагодження справи з поминеним волі українців не вийде на добро ні Росії ні Польщі. Згода і співпраця словян, в першу чергу поляків, українців і москалів може стати основою тривалого миру. Союз Київ-тому треба рахуватися з тим, що вони думають. Отже треба полякам шукати дороги, на яку українці моглиб згодитися.

Для українців сьогодні є два гасла: Самостійність і солідарність. Для солідарності українці моглиб пожертвувати незалежністю, колиб на це зайшла потреба, або пожертвувати солідарністю з незалежністю. Очевидно лише до такого часу, аж поки українці не мали спромози осягнути оба ідеали. Польща досі не обіцяла українцям ні одного ні

другого, а Москва хоч обіцяла українцям солідарність. Поляки повинні змінити свою політику супроти українців, щоби прихилити українців до себе. Тепер поляки не висіяли запропанувати українцям нічого більше, як частинну волю (волю на частині української території), однаке й цього дої польський уряд не зробив.

Тепер вже країна пора, щоб поляки застановилися над наладнанням добрих взаємин із сусідами, пора закінчити спір справедливо й мудро. Як Росія, так і Польща повинні признати права українцям і лишити їм спромому самим сказати, чого вони хочуть. Злагодження справи з поминеним волі українців не вийде на добро ні Росії ні Польщі. Згода і співпраця словян, в першу чергу поляків, українців і москалів може стати основою тривалого миру. Союз Київ-тому треба рахуватися з тим, що вони думають. Отже треба полякам шукати дороги, на яку українці моглиб згодитися.

Подавши зміст статті Гарчиньского, „Український Голос“ додає від себе запит: „Чи не запізно вийшов з таким поглядом Гарчиньскі?“

УВАГА! БРАТИ УКРАЇНЦІ УВАГА!
З ВУНСАКЕТ, ПРОВІДЕНС, ПОТАКЕТ, СЕНТРАЛ ФОЛС, МЕНВІЛД, КРОМПТОН, Р. АЙ.; БОСТОН, ВУСТЕР, ГРЕФ-ТОН, МІЛВІЛД, БЛЕКСТОН, МАСС. УКРАїнська ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ СВ. МИХАЙЛА в ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.
отсим запрошує всіх ВАС прибути до Вунсакет на **ВЕЛИКЕ ТОРЖЕСТВО**
Посвячення Великого Надвходового Храмового Образа св. Михайла в НЕДІЛЮ, 16. ЛИПНЯ (JULY 16, 1944)
За Благословінням Преосвященного Архієпископа ІОАННА, посвячення довершити о. парох Д. Д. Лещинин при співучасті Всех о. П. Желіховського з Провіденс.
(Образ виложений на взір мозаїки на цілому фронті Церкви).
ПОРЯДОК: Свята Служба Божа почнеться в годині 10:15 рано. По Службі Божій Мале Водосвяття на дворі й обхід Церкви та Посвячення Образа. По закінченні Торжества відбудеться у власному парку-площі **ВЕЛИКИЙ ПІКНІК** і гостинна забава у своїй салі під ч. 74 Геррис Евно. — Всіх радо вітаємо!
ЗА КОМІТЕТ:
Юрко Самборський, голова Олекса Косюк, писар

УВАГА! НІО ЙОРК, Н. Й., і ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
УКРАїнська ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ СВ. ВОЛОДИМИРА, 334 Іст 14-та вул., Ніо Йорк
ВЕЛИКИЙ ПІКНІК
В НЕДІЛЮ, 16-го ЛИПНЯ (JULY 16, 1944)
В ПАРКУ THE NATIONAL BOWLING ACADEMY
46th Avenue & 160th Street Flushing L. I.
Парк відчинений від години 10-тої рано. — Вступ 50 ц.
Товариська забавна-танці під музику першорядної Оркестри.
DIRECTION TO THE PARK: From New York City: Take I.R.T. Subway to Grand Central Sta. or B.M.T. to Times Square Sta. and change for FLUSHING TRAINS. Get off at Main Street Station then take Rosewood-Jamaica-Holles or Queens Village Bus. All Buses stop at the door. — From Brooklyn: All "L" trains to Queensboro Plaza Sta., change to Flushing trains, then take Bus to Park.
Вельмишановне Громадянство! Отсим запрошуємо Вас ширю прийти численно на цей перший великий Пікнік, який уряджує Православна Громада, Високо шанюю Ваше шире відношення, тому ширю численно на Вану ласкаву приїхність. Просимо також в братній Організації та Хвалити Товариства агостити до нас, за що вже наперед ширю дякуємо. Всіх Вас ширю вітає пікніковий Комітет.

УВАГА! НІОАРК і ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
ЗБОРИ УКРАїнської ОРГАНІЗАЦІЇ БАТЬКІВ І МАТЕРЕЙ
відбудеться в НЕДІЛЮ, 16. ЛИПНЯ (JULY 16, 1944)
в годині 3. пополудні в СІНОВІІ ГАЛІ, 506-508 — 18-та ЕВЕНЮ, НІОАРК, Н. ДЖ.
Просимо всіх Батьків і Матерей, що їх сини служать в Американській Армії, прийти на ці збори численно.
ЗА УРЯД:
Ю. Дорошенко, предс. В. Білік, секр. Г. Вітовський, кас.

УВАГА! РАЧЕСТЕР, Н. Й.! УВАГА!
НА ДОХІД ЦЕРКВИ СВ. ІОСАФАТА
відбудеться **ВЕЛИКИЙ БАЛЬ**
НА ПРАПЕРТАХ ПАРОХІЯЛЬНИХ, 303 HUDSON AVE. В НЕДІЛЮ, 16. ЛИПНЯ (JULY 16, 1944)
Початок в 3. Р. М. Вступ 25 ц.
Добрий музика, смачні перекуска, своє рідне товариство вдовольнять всіх Гостей. Тож приходьте всі численно. Комітет.

КУПІТЬТЕ ВОЄННІ БОНДИ

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—BErgen 4-0237—BRyant 9-0552

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сущі робітники повинні мати посвідку, що вони є до розпорядності. При перенесенні до менше сущих робіт мусять мати крім цього згоду У. С. Емплімент Сервісу. Критичні робітники потребують теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

МУЖЧИН НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ. Диставу харч і уніформи. Цялий час або частину. ПОМИВАЧІ ДИШВАШЕРЗ, ПАТВАШЕРЗ ПОРТЕРИ на день і ніч. Мусять говорити по англійськи. Бонус — платні вакансії. Постійна позиція. Робітники в критичних заняттях мають принести звання.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ЖІНКИ КІЛЬКА-ГОДИННА ПРАЦЯ. РОБІТНИЦІ В ЦЕНТРАХ РОБІТНИЦІ В КУХНІ. 11 рано до 3 поноч. 5 поноч до 9 вечер. 5 днів. SCHRAFFT'S 56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

ДОМОВОГО РОБІТНИКА ДОБРА ПЛАТНЯ. Голоситесь у п-ні Hurst HOTEL GRAMERCY PARK Lexington Ave. & 21st St., N. Y. C.

КУХАРКОК. Добра платня — скоро платника Гарний вишкіл в добрій роботі. Треба знати читати і писати по англійськи. SCHRAFFT'S 56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

ЖІНОК ДО ЧИЩЕННЯ ДОБРА ПЛАТНЯ. Добра робітниця умови. Голоситесь у Miss Hurst HOTEL GRAMERCY PARK Lexington Ave. & 21st St., N. Y. C.

ЧЕМБЕРМЕЙДС ДОБРА ПЛАТНЯ. Голоситесь у п-ні Hurst HOTEL GRAMERCY PARK Lexington Ave. & 21st St., N. Y. C.

ПОТРІБНО МУЖЧИН. Досвід непотрібний. ЯК ПОРТЕРІВ І РОБІТНИКІВ ДОБРА ПЛАТНЯ ПОСТІЙНА РОБОТА. Робітники з важкої воєнної роботи мусять мати доказ звання.

Як жартобліві люди дають собі раду з жартами? Перед одним американським письменником, знаним із свого таланту говорити жарти, жалувався його приятель, як то тяжко треба платити за розгуд чоловікови, про котрого люди довідалися, що він говорить жартом. Каже приятель: „Все одно, хочеш чи не хочеш, мусяш стрічним людям говорити жарти“.

FEDERAL TELEPHONE & RADIO CORP. 591 BROAD ST., NEWARK, N. J. МУЖЧИН до роботи при дереві у Тартак у Джерсі Сіті. Найвища платня. Tel. BErgen 4-5012.

Відповідає письменник: „Знаю, як важко за це треба платити. Звичайно платимо тільки, що як нам не стає жарти, мусимо їх красти“.

Помічників до пекінг гаксу Stahl Meyer Inc. 1125 Wusckoff Ave., Bklyn., N. Y. Від понеділка до п'ятниці.

Краще запобігти ніж лікувати наслідки надто гарячої

Робітників у фабриці пакування миса Добра платня Stahl-Meyer Inc. 1125 Wusckoff Ave., Brooklyn, N. Y. Від понеділка до п'ятниці.

КУПІТЬТЕ ВОЄННІ БОНДИ

Бучерів All ground pork men Добра платня — стала робота. Stahl-Meyer, Inc., 172 East 127th St. Голоситесь від понеділка до п'ятниці.

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

МУЖЧИН—ЖІНОК ЦІЛОДЕННА АБО ЧАСОВА РОБОТА 4 до 7 ГОДИН ДЕННО ДОБРА ПЛАТНЯ СТАЛА ПРАЦЯ ДО ЗВЯЖАННЯ ЧИЩЕННЯ В ОФІСНИХ БУДІВКАХ І ГОТЕЛЯХ В МЕНШЕТИН І БРУКЛІНІ. ВЕЧОРАМИ АБО НОЧАМИ Голоситесь денно до NATIONAL CLEANING CO. 9 W. 29th St., near 5th Ave. New York City

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ЛІВЧАТА І ЖІНКИ НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ Цялий час або частину ПЕКАРІ РОБІТНИЦІ В ЦЕНТРАХ РОБОТИ ПРИ САЛАТАХ ІВІ СЕНДВИЧАХ ПРИ ПАРОВІМ СТОЛІ ПОМИВАЧКИ КУХАРКИ ДЛІЯ ПРИПІДЖЕННЯ ДЕСЕРУ ДЛІЯ РОБОТИ В ПРАЦІНІ Мусять говорити по англійськи Диставу харч і уніформи Бонус — платні вакансії Постійна робота Нагода для авансу Робітниця в критичних заняттях мають принести звання SCHRAFFT'S 56 WEST 23rd ST., N. Y. C. Або голоситесь 5-8 вечером 1381 Broadway (Nr 38 St.), N. Y.

Жінок до пакування миса. Става робота, добра платня Голоситесь Stahl-Meyer Inc. 172 East 127th St., N. Y. C. Від понеділка до п'ятниці.

Не жартуйте з сонцем

В культурі бога сонця у наших прадавніх крім хвали було трохи й страху. І не без підстав, бо наскоро пригріваюче сонце може й добре аристократи так, що ті „ласкаві пестощі“ можуть нас корога коштівати, особливо коли хтось поводитись з сонцем собі „за най-брат“ тоді німста сонця може бути жорстока. У цьому напевно переконалася йеодна і неодна з тих, що ось тепер відбувають своє дозвілля десь над морем, чи опалюються десь у сади чи хочби на балкони.

Небезпечні соняшних купелів

не завжди однакою і наслідки залежатимуть від того, чи хтось має відношення чи менш відношення до сонця. Очевидно, що найнебезпечніше опалювання для людей з міста та ще й таких, що мають білу ніжну шкіру.

Локальний соняшний удар

тобто такий, що поразе лише якусь частину тіла, більш неприємний, ніж небезпечний. Спалення місцеве болюче, бридке і може залишити на довго пегарні рани та згойни, але зазгал так спалення лідується досить легко і само собою.

Загальний соняшний удар

дуже прикрий, і не раз навіть смертельно небезпечний. Висота гарячки аж до втрати притомності, мізкові забурення — це дуже часті наслідки надто великого кокетування сонця. Особливо обережними з сонцем мусять бути люди хворі на цирки чи туберкульоз. Нераз ці останні ще у скритому стані саме й розвивається прискорено під впливом сонця. Ось чому матері, що дбають не тільки про свою красу, але в першій мірі про здоров'я своїх дітей, мусять дуже уважно й обережно привчати дітей до соняшного проміння, а ще особливо, коли вони свідомі того, що дитина має нахил до грудних недуг.

Краще запобігти ніж лікувати

наслідки надто гарячої

За „жебрачкою“ почали добре стежити й вислід слідства був справді несподіваний. „Убога“ мала справді знаменитий зір; її муж був професійним учителем і давав лекції фортепіану й французької мови. Сесіль мала в Марсей розкішне й багато вивановане мешкання, в якому замість дочки держала аж чотири собаки.

Король з Бофало на Балкані.

Яких 10 літ тому поїхав громадянин міста Бофало, з стеїту Нью Йорку, в подорож по Європі. Його ім'я було Джеймс І. Кінг. Коли прибув на Балкан, заїхав до невеликого міста й замешкав в тамошньому готелю. На його здивування вечером під його вікнами почала грати банда, а люди почали викрикувати „живіо!“. Заїнтересований цими окликами, вийшов американець на балкон і там побачив велику громаду людей, які поскидали капелюхи з голови й почали ними вимахувати на його честь. Не розуміючи, що це значить, він нагло подався до своєї кімнати, та тут побачив двох поважних громадян, вбраних у чорні фраки. Він висмикнувся зпоміж них і побіг до управителя готелю, щоб зажадати вияснення.

Менеджер вклонився низько

й пояснено запитом: „Алеж Достойнику, чиж Ви не є великим володарем?“

Ще більше здивований питається американець: „Звідки Вам прийшло це на думку?“

Відповідає управитель готелю. Таж Ви виразно підписалися: James I. King of Buffalo, N. Y.

Сповнив його бажання.

Шофер, що заскоро їхав автотом, станув перед судом обвинувачений за швидку їзду. Після переслухання свідків питається суддя шофера: „Що ж маєте сказати на своє оправдання?“

Відповідає шофер: „Я хотів би бути в такому місці, де нема полісменів“.

Потінає його суддя: „Згода! Дистанте 30 днів арешту за надто швидку їзду“.

Жебрачка з Марсей

На людній, одній із головних марсейських вулиць можна було побачити кожного дня жебрачку в чорних окулярах, з палицею в руці. На грудях висіли надписе такого змісту: „Сліпа, яка втратила зір унаслідок автомобільної катастрофи, не має ніякої платні й голодує разом із дочкою. Прошу батьків і матерей чимнебудь спомогти мені“.

Убогийі давали люди щедрі латки... Вечером вона заходила до сусідньої каварни й міняла цілоденну милостиню на 50-франковий, іноді й на 100-франковий банкнот. Це тривало до тієї пори, доки поліція не дістала анонімного повідомлення такого змісту: „Сесіль Рур зовсім не сліпа. Вона багата жінка, яка галанує на людській доброті й довірливості“.

Лікуємо хронічні недуги

Чоловіків і жінок. Шкірні, нервові і шимункові недуги; Гемороїди й інші відходіві заборуння, Ниркові й Міжурові заборуння, Білі у кишках, Шапункові й внутрішні заборуння, хронічні болі, пухлики, нервові ослаблення, ревматизм і заплітання жил. Лікуємо ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК модерними методами зі шкорою пільгою. Лучі Екс, екзамінація крові і мочі, застрижки, коли вказане. Всі хронічні недуги лікуємо науково.

ОПЛАТА УМІРКОВАНА. — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ \$2 DR. ZINS (28-літнє заведення) 110 EAST 16th STREET (Union Square) NEW YORK, N. Y. Щоденно від 9 г. рано до 7 г. веч. У неділі від 9 г. рано до 2 попа.

ФРАНЦУЗИ ПОМАГАЮТЬ АЛІЯНТАМ. Французьке цивільне населення знаходить працю при аліянських військах у Нормандії. На світліні, група французів помагає сорувати амуніції при одному з великих магазинів зброї на прибережному підмісті.

ТАРЗАН, ч. 1003. Дорога небезпечна.

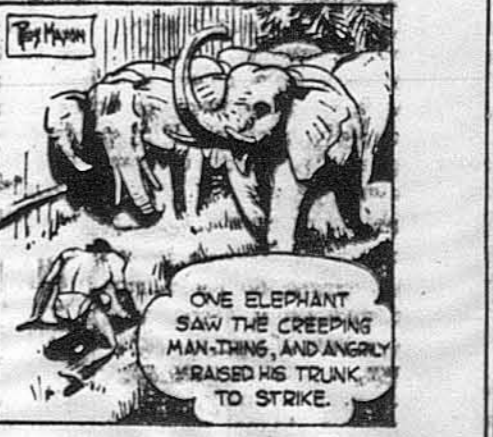
Як ніч запала, Тарзан побачив, що це неможливо продертися крізь ліні аскарів, що оточували табір.

Одначе загорода слонів ніхто не стеріг, бо Феретт видно не сподівався, аби хтось міг туди прийти.

Тарзан переліз через огорожу й спустився між звірів.

Один слон побачив повзачоного чоловіка й лютю підняв трубу, аби вдарити його.

МО ГЕЛІВЕН, КОНН. — Збори Тов. Любів, від. 370, відбуваються в неділю, 16 ліпня, зарас по Са. Божій, в церковній галі, 127 Парк ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо контролі буде давати піврічний звіт. — П. Волінік, предс.; К. Стасюк, кас.; М. Саміра, секр.

ГВАРТІСТОН, Н. Й. — Тов. Провіска, від. 129, повідомляє, що збори відбуваються в суботу, 15 ліпня, о 8 год. вечер, на ч. 149-20 — 3. Еве. Обов'язком всіх членів прийти на ці збори, бо є важкі справи до погодження. Не звинувачуйте членів, а платити кару літню до статуту. — М. Баран, предс.; М. Бринь, кас.; М. Дзвирський, секр.

ПОНКЕРС, Н. Й. — Тов. Потіляська Січ, від. 8, повідомляє, що піврічні збори відбуваються в неділю, 16 ліпня, в год. 2 пополууді, в галі Укр. Гр. Клубу, 13 Вашингтон ул. Просимо членів прийти і забрати чеки дивіденди з У. Н. Союзу. — В. Комар, предс.; В. Мандіз, секр.

ПЕРІФІЛД, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбуваються в суботу, 15 ліпня, в годіні 8 вечер, в домі 122 Ліберті ул. Просимо всіх членів прийти на збори, де будемо роздавати чеки дивіденди з У. Н. Союзу. — Ю. Голініський, предс.; В. Реновель, кас.; П. Ярема, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Михайла Грушевського, від. 219, відбуваються в суботу, 15 ліпня, в годіні 8 вечер, в галі 675 Сарт 19 ул. Обов'язком кожного члена прийти на ці збори, бо є важкі справи до вирішення. Буде роздана чеків дивіденди з У. Н. Союзу. — Т. Боднар, предс.; М. Соколовський, кас.; А. Мудровський, секр.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

- Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров. Аналіз крові для подружного свідчення. Гемороїди й желатки лікується без операції.

223 SECOND AVE., cor. 14th St., NEW YORK CITY, Room 14. GRamercy 7-7697

Офісні години: денно від 10 до 7:30. ЖІНКА-ДОКТОР ДО ОБСЛУГІ. X & Фларюкск.—Екзамінація \$2.00

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН і вище ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЯ І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN FUNERAL HOME 433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ Обслуга шира і чесна 383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИК зарядажує погребни по цілих та місцевих цінах \$150 ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th St., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК — НА — ФІЛЯДЕЛЬФІЮ й околицю МИХАЙЛО НАСЕВИЧ cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA. Tel. MARKET 1320. ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИК Занімається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel: ORchard 4-2568 BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.) BRONX, N. Y. Tel: MEIrose 5-6577